

Napływ ludności żydowskiej do częstochowskiego getta

Pośród zachowanych dokumentów w Częstochowskim Archiwum Państwowym znajdują się z okresu okupacji hitlerowskiej akta sprawozdań Rady Starszych w Częstochowie przekazywane do Wydziału Administracyjnego Zarządu miejskiego miasta Częstochowy.

Liczba przemieszczających się z innych miejscowości do częstochowskiego getta i zameldowanych przez Żydowską Radę Starszych w okresie od 15 stycznia 1940 roku do 14 września 1942 wynosiła około 6501 Żydów.

Interesującym faktem jest uzyskiwanie od władz niemieckich zezwoleń na przemieszczanie się. Motywacji do podejmowania takich decyzji przez Żydów mogło być wiele np.: łączenie rodzin, lepsze warunki życia w getcie częstochowskim w porównaniu z innymi gettami, przekonanie, że w dużym getcie będzie bezpieczniej, „bo przecież wszystkich Żydów nie wymordują”, itp.

Jak twierdzi Feliks Tych¹:

Sytuacja w getcie częstochowskim korzystnie różniła się od sytuacji w getcie warszawskim. Tu w odróżnieniu od Warszawy – na ulicach getta nie leżały trupy dorosłych i dzieci zmarłych z głodu. Działo się tak z dwóch powodów: do getta częstochowskiego na skutek jego mniejszej hermetyczności docierało nielegalnie proporcjonalnie więcej żywności niż do getta warszawskiego. Getto częstochowskie nie miało murów².

W przesyłanych do Zarządu miejskiego dokumentach uwzględniano również tych Żydów, którzy zostali przymusowo przesiedleni np. z Rzeszy i terenów państwa polskiego włączonych do niej oraz z mniejszych miejscowości w celu koncentracji z zamiarem deportacji do obozów zagłady.

W tabeli zamieszczonej poniżej, opracowanej na podstawie zachowanych dokumentów archiwalnych wyartykułowane zostały: data z jakiego okresu pochodzi zestawienie napływu Żydów do częstochowskiego getta z innych miejscowości. Dokument opracowywany przez Radę Starszych przekazywany był do Wydziału Administracyjnego Zarządu miejskiego miasta Częstochowy w oparciu o co tygodniowy wzrost liczby zameldowań i zameldowanych Żydów. W tym zestawieniu odnotowywano zarówno pojedyncze osoby i całe rodziny żydowskie mieszkające poza ówczesnymi granicami miasta.

Tylko w nielicznych przypadkach zamieszczano osoby mieszkające poza terenem getta w Częstochowie. W tym przypadku daty zameldowań rodzin i osób pochodzenia żydowskiego

¹ F Tych / Fiszal Szpiro/ polski historyk publicysta, badacz Holocaustu. W latach 1995 – 2006 był dyrektorem Żydowskiego Instytutu Historycznego w Warszawie. Podczas okupacji hitlerowskiej przebywał w getcie w Radomsku.

² F. Tych, *Historia Żydów Częstochowy lat Zagłady i okresu po II wojnie światowej w świetle akt Archiwum Żydowskiego Instytutu Historycznego*, [w:] *Żydzi Częstochowianie – Współistnienie, Holocaust, Pamięć*, pod redakcją Jerzego Mizgalskiego ze wstępem Zygmunta Rolata, Częstochowa 2006, s. 29.

świadczą o przeprowadzonym przez Niemców procesie „oczyszczania miasta” z ludności żydowskiej i umieszczania ich w getcie dla „bezpieczeństwa przed polskim antysemityzmem”.

„Ordnung” był istotnym narzędziem usprawniania funkcjonującej hitlerowskiej maszyny represji i zagłady Żydów. Był on przez niemieckie władze konsekwentnie przestrzegany i rygorystycznie egzekwowany. Posiadał jednak także inne wymiary. Wobec narastających skrajnie trudnych do egzystencji warunków życia w getcie, stwarzał pozory zachowania „normalności”.

Informacje przekazywane zgodnie z postanowieniami władz okupacyjnych do Zarządu miasta Częstochowy pozwalały polskim urzędnikom dostrzec narastającą skalę problemów wewnątrz getta. Możliwości pomocy udzielanej przez Zarząd dla Żydów były znikome. Zarząd pracujący pod ścisłą kontrolą Niemców miał również do rozwiązania ogromne problemy aprowizacyjne dla poddawanych także licznym represjom mieszkańców aryjskiej części miasta.

W latach okupacji Stanisław Rybicki mianowany przez władze niemieckie burmistrzem Częstochowy dokładał wszelkich starań by realizować rozliczne zadania związane z opieką nad ludnością polską i żydowską. Pomoc dla ludności żydowskiej realizowana była w różnej formie najczęściej zakonspirowanej przed niemieckimi władzami. Należy podkreślić, że okupant stworzył silny mur pomiędzy społecznościami polską i żydowską. Nie był on murem z betonu, ale z wydawanych zarządzeń, nakazów i zakazów oraz prowadzonej z premedytacją, natarczywej propagandy antyżydowskiej.

W rozwieszanych na ulicach miasta „Obwieszczeniach” grożono śmiercią Polakom, którzy okazywali jakąkolwiek pomoc Żydom, dostarczali im żywność czy schronienie. Nie były to tylko ostrzeżenia, liczne aresztowania, wyroki śmierci, zamykanie w obozach koncentracyjnych, świadczyły o powszechnym stosowaniu metody zastraszania w celu sparaliżowania wśród Polaków wszelkich odruchów pomocy Żydom.

Propagowane „ostrzeżenia” o rzekomym rozprzestrzenianiu przez Żydów groźnych chorób zakaźnych miały odstraszać od wszelkich kontaktów z nimi. Siła oddziaływania tego administracyjnego i psychologicznego muru narastała wraz z realizowaną systematycznie polityką represji i przygotowań do *Endlösung der Judenfrage* /ostatecznego rozwiązania kwestii żydowskiej/ realizowanego aż do ostatecznej klęski III Rzeszy.

O ówczesnych problemach i formach pomocy ludności żydowskiej napisał Stanisław Rybicki w opublikowanych wspomnieniach z lat II wojny światowej. Wydana w roku 1965 przez Instytut Wydawniczy „Pax” jego książka pt. *Pod znakiem lwa i kruka*, stanowi ważny dokument obrazujący stosunki pomiędzy niemiecką administracją zarządzającą miastem a administracją polską, kontaktami administracji polskiej z Żydowską Radą Starszych oraz stosowanymi przez Niemców formami represji wobec żydowskiej społeczności miasta.

Autor wspomnień ukazał również atmosferę społeczną w okupowanym przez hitlerowców mieście. Należy podkreślić, iż wspomnienia wydane przez powszechnie znanego Częstochowianom okupacyjnego burmistrza, stanowiły w latach minionego stulecia bestseller. Szczególne emocje wywoływały pośród pokolenia tych Częstochowian, którzy przeżyli

okupację hitlerowską w mieście. Żywymi były jeszcze wówczas wspomnienia o wydarzeniach i uwarunkowaniach ówczesnego życia codziennego.

Kolejne dziesięciolecia i kolejne powojenne pokolenia otrzymywały ów obraz okupacji, jak gdyby „z drugiej ręki”. Coraz bardziej się on zamazywał. Coraz częściej obrastał zmitologizowaną patyną. Coraz częściej również narracje publicystyczne a i także historyczne tworzone były w określonym interesie.

Napływ Żydów z innych miejscowości do częstochowskiego getta Żydów z innych miejscowości

**Opracowane przez Częstochowski *Judenrat*
dla Wydziału Administracyjnego Zarządu u Miejskiego Miasta.**

Stosownie do zarządzenia władz nadzorczych Rada Starszych przysyła przy niniejszym listę osób, pochodzących z innych miejscowości, które zameldowały się w Radzie Starszych w okresie:

Data	liczba zameldowań	liczba zameldowanych	Miejsce pochodzenia
15 – 21 I 1940 r.	58	136	Łódź, Wieluń, Warszawa, Radomsko, Kalisz, Rembelice, Zgierz, Będzin, Pabianice, Zduńska Wola, Działoszyn, Wiśniowa Góra, Hamburg
29 I 1940 r.	47	123	Zduńska Wola, Włocławek, Łódź, Wieluń, Radomsko, Aleksandrów, Pabianice, Kalisz, Warszawa, Wiśniowa Góra, Bolesławiec, Ruda Pabianicka, Andrzejów, Blachownia, Wieruszów
6 II 1940 r.	33	87	Pabianice, Kalisz, Radomsko, Łódź, Aleksandrów, Krosno, Zakopane, Gnaszyn, Warszawa, Zgierz, Węglowice, Wejcherowo, Pilica
12 II 1940 r.	52	125	Mysłowice, Łódź, Radomsko, Zduńska Wola, Działoszyn, Tarnowskie Góry, Warszawa, Szczekociny, Śródborów, Zawiercie, Kuźminek, Różan nad Nerem, Ruda Pabjanicka, Poraj, Kalisz, Choroń, Trzebca, Szadek, Przyrów, Blachownia, Gdynia, Szczerców, Sieradz, Andrzejów,
19 II 1940 r.	81	189	Wieluń, Zwoleń k. Radomia, Radomsko, Łódź, Przedbórz, Kozięglowy, Zduńska Wola, Kamińsk, Wiśława powiat Łaski, Pabianice, Zakopane, Stryków, Mysłowice,

			Działoszyn, Zgierz, Kłomnice, Katowice, Warszawa, , Nowy Kocin, Lelów, Truskolasy, Stawiszyn
26 II 1940 r.	80	174	Wieluń, Łódź, Radomsko, Zyglinek, Kalisz, Sieradz, Koźminek, Pobiedziska, Działoszyn, Panki, Krzepice, Brzeźnica, Sosnowiec, Przyrów, Zgierz, Kraków, Zakopane, Szczekociny, Katowice, Pabianice, Zduńska Wola, Lelów, Radomsko, Mstów, Włocławek, Wiśniowa Góra, Działoszyn,
4 III 1940 r.	55	116	Kalisz, Sosnowiec, Katowice, Działoszyn, Aleksandrów, Miedźno, Kamyk, Warszawa, Brzeźnica, Lelów, Kłobucko, Bielsko, Radomsko, Wieluń, Przedbórz, Łódź, Zduńska Wola, Gdynia, Truskolasy
11 III 1940 r.	56	102	Łódź, Działoszyn, Osiaków, Rembielice Królewskie, Zduńska Wola, Borowno, Kociszew, Przedbórz, Radomsko, Wieluń, Kłobucko, Truskolasy, Chorzów, Aleksandrów, Sosnowiec, Jędrzejów, Tomaszów, Krems a D. Niemcy, Kamyk, Zakopane,
18 III 1940 r.	82	161	Łódź, Piotrków, Kłobuck, Truskolasy, Działoszyn, Pabianice, Blachownia, Radomsko, Katowice, Mstów, Otwock, Sosnowiec, Kalisz, Teklinów, Kraków, Chorzów, Kociszew, Lublin, Krzepice, Trzebca gm. Brzeźnica
26 III 1940 r.	78	142	Działoszyn, Łódź, Sieradz, Radomsko, Sosnowiec, Chorzów, Pabianice, Jędrzejów, Warszawa, Niemcy (z niewoli), Żarki, Przystajń, Wiewiec gm. Zamoście, Kłomnice, Kocisze powiat Piotrków, Lelów,
1 IV 1940	45	80	Łódź, Niemcy z niewoli, Kraków, Sosnowiec, Borowno gm. Kruszyńska, Pabianice, Radomsko, Wieluń, Kalisz, Aleksandrów, Tarnowskie Góry, Zawiercie, Działoszyn, Sulejów, Zduńska Wola, Truskolasy, Kutno,
8 IV 1940 r.	41	89	Łódź, Radomsko, Lipiny, Blachownia, Janów, Kraków, Żarki, Zgierz, Działoszyn,

			Przedbórz, Niemcy z niewoli, Płazno, Wieluń, Kłomnice.
15 IV 1940 r.	46	84	Radomsko, Wieluń, Łódź, Sieradz, Kłobuck, Będzin, Szczerców powiat łaski, Pabianice, Warszawa, Niemcy z niewoli, Chorzów, Działoszyn, Zduńska Wola,
29 IV 1940 r.	9	26	Łódź, Radomsko, Przedbórz
22 IV 1940 r.	15	30	Łódź, Warszawa, Kalisz, Dobrzyna n. Drwęcą, Szczerców pow. Łaski, Radomsko
6 V 1940	25	48	Przedbórz, Łódź, Piszczac pow. Biała Podlaska, Włocławek, Działoszyce pow. Pinczowski, Tomaszów, Kalisz, Krzepice
14 V 1940 r.	28	56	Łódź, Kalisz, Ozorków, Warszawa, Chorzów, Wieluń, Radomsko, Katowice, Przedbórz, Krzepice, Pińczów
20 V 1940 r.	24	36	Kamyk, Łódź, Niemcy, Mstów, Wieluń, Kalisz, Tarnowskie Góry, Warszawa, Radomsko,
27 V 1940 r.	26	57	Działoszyn, Łódź, Szczerców, Kraków, Wiśniowa Góra, Sosnowiec, Warszawa, Wieluń, Smardzew pow. Sieradz, Radomsko,
3 VI 1940 r.	17	42	Łódź, Radomsko, Bielsko, Pabianice, Królewska Huta, Włocławek Kamyk, Truskolasy, Katowice, Pińczów, Osiaków, Zduńska Wola
10 VI 1940	15	30	Radomsko, Łódź, Wyczerpy Górne, Działoszyn, Dobrzyń nad Drwańcem, Wieluń, Błeszno, Kalisz
17 VI 1940 r.	9	25	Rozprza pow. Piotrków, Radomsko, Wieluń, Łódź, Przedbórz, Pabianice,
24 VI 1940 r.	10	14	Łódź, Przyrów, Radomsko, Piotrków, Wieluń
15 VII 1940 r.	12	21	Radomsko, Wieluń, Łódź, Krzepice, Berlin, Truskolasy, Kraków

8 VII 1940 r.	14	16	Aleksandrów, Kutno, Radomsko, Kłobuck, Łódź, Wieluń, Praszka, Złoczów, Kamyk
1 VII 1940 r.	9	11	Sosnowiec, Łódź, Zduńska Wola, Będzin, Pabianice, Burzenin p. Sieradz
23 VII 1940 r	62	134	Łódź, Warszawa, Aleksandrów, Truskolasy, Wieluń, Kalisz, Katowice, Włodawa woj. Lubelskie, Radomsko, Dąbrowa Górnicza
29 VII 1940 r	51	60	Łódź, Kamyk, Będzin, Wieluń, Kalisz, Kielce, Rzeki pow. Radomsko, Będzin, Koniecpol, Przyrów, Działoszyn, Wieś Kaliska pow. Słupecki,
5 VIII 1940	78	123	Łódź, Działoszyn, Krzepice, Sosnowiec, Lelów, Radomsko, Kamyk, Wieluń, Sosnowiec, Panki, Gnaszyn, Pławno, Pabianice, Przedbórz, Hanover (Niemcy), Katowice, Będzin, Łęczyce, Żywiec
12 VIII 1940	55	113	Działoszyn, Bełchatów, Łódź, Wieluń, Radomsko, Warszawa, Sosnowiec, Kraków, Kalisz, Praszka, Będzin, Kamyk, Koźminek, Lublin, Jaworzno pow. Wieluński, Wieruszów pow. Wieluński, Katowice, Chorzów, Brzeźnica, Lelów
19 VIII 1940	42	81	Łódź, Sosnowiec, Działoszyn, Kraków, Kalisz, Truskolasy, Zduńska Wola, Katowice, Warszawa, Tarnowskie Góry, Kocieszów pow. Zelów, Krzepice, Radoszyce.
26 VIII 1940	58	114	Kraków, Błaszki p. Kaliski, Będzin, Łódź, Katowice, Radomsko, Przyrów, Włoszczowa, Pajęczno, Kalisz, Wieluń, Bielsko, Krzepice, Radomsko, Bełchatów
2 IX 1940	45	127	Kłomnice, Łódź, Będzin, Radomsko, Kalisz, Kraków, Warszawa, Przedbórz, Chorzów, Bielsko, Toruń, Katowice,
9 IX 1940	24	70	Wieluń, Sieradz, Bielsko, Kraków, Warszawa, Radomsko, Łódź, Sosnowiec, Wieruszów, Ozorków,
14 IX 1940	8	35	Kalisz, Kraków, Przemyśl, Łódź, Radom, Radomsko, Jaworzno, Częstochowa,

23 IX 1940	23	44	Kraków, Działoszyn, Radomsko, Kalisz, Nowy Sącz, Łódź, Aleksandrów, Wieluń, Żarki, Lipsk, Bełchatów, Częstochowa,
30 IX 1940	20	42	Łódź, Będzin, Brzeźnica, Katowice, Radomsko, Kraków, Szremsk, Końskie, Tarnowskie Góry, Rzeki
7 X 1940	13	21	Kraków, Łódź, Kalisz, Płock, Częstochowa, Janów, Poznań, Kalisz
14 X 1940	11	23	Łódź, Grzeszki, Krzepice, Kutno, Kraków, Bydgoszcz, Wieluń
21 X 1940	13	16	Łódź, Katowice, Kraków, Kamińsk, Żarki, Sosnowiec, Będzin
28 X 1940	20	27	Kalisz, Łódź, Otwock, Włocławek, Rózkowo, Kraków, Pławno, Łęczyce, Aleksandrów, Warszawa
4 XI 1940	8	22	Częstochowa, Radom, Katowice, Bielsko, Bydgoszcz, Bełchatów, Poraj
18 XI 1940	7	13	Kraków, Łódź, Chorzów, Bydgoszcz,
11 XI 1940	3	5	Kalisz, Łódź, Warszawa
25 XI 1940	6	24	Łódź, Truskolasy, Wieluń, Kraków
27 XI 1940	4	10	Wieluń, Bielsko, Łódź, Konin
9 XII 1940	3	5	Warszawa, Łódź, Sosnowiec
17 XII 1940	9	17	Łódź, Kraków, Włocławek, Radomsko,
7 I 1941	10	17	Wieluń, Łódź, Radomsko, Kraków, Warszawa,
18 VIII 1941	10	10	Łojki
8 IX 1941	72	72	Płock, Bodzanów i okolice (Lista uchodźców, którzy powrócili do Częstochowy i figurowali na „meldunkowej stacji zbornej” Katedralna 7)
27 X 1941	37	37	Płock Bodzanów i okolice (Lista uchodźców, którzy powrócili do Częstochowy i figurowali na „meldunkowej stacji zbornej” Katedralna 7)

14 I 1941	2	2	Wieluń Piotrków
21 I 1941	3	3	Kraków, Wieluń, Krzepice
31 I 1941	3	5	Krynica, Łódź, Kraków
8 II 1941	3	4	Kraków, Międzyrzecz, Warszawa
15 II 1941	2	4	Kraków, Piotrków
20 II 1941	4	7	Warszawa, Kraków, Wieluń
1 III 1941	2	3	Radomsko Warszawa
8 III 1941	2	5	Rudniki R., Łódź
15 III 1941	4	5	Radomsko, Kalisz, Aleksandrów
22 III 1941	3	8	Milanówek, Bochnia Kraków
27 III 1941	1	2	Radomsko
14 IV 1941	5	11	Kraków, Warszawa
20 IV 1941	4	4	Częstochowa, Otwock k. Warszawy
26 IV 1941	2	6	Kraków
10 V 1941	9	15	Kraków, Skawina, Rogów, Kamyk Radom, Kielce, Warszawa
17 V 1941	17	32	Skierniewice, Kraków, Lublin, Działoszyn, Rudniki Rzędzińskie, Janów, Warszawa, Radomsko, Truskolasy
20 V 1941	2	5	Kraków
3 VI 1941	8	12	Głowno, Warszawa, Kraków, Rzeki, Łódź
7 VI 1941	8	12	Kraków, Bochnia, Mstów, Radom, Radomsko, Brzeźnica
14 VI 1941	4	7	Kraków, Głowno, Lublin, Warszawa
20 VI 1941	2	2	Częstochowa, Warszawa
15 VII 1941	15	31	Kraków, Warszawa, Kamińsk, Piotrków, Lublin, Chlewice, Przyglów
1 VIII 1941	10	13	Kraków, Pilica, Warszawa, Praszka, Skierniewice, Radomsko
11 VIII 1941	10	14	Barycz, Warszawa, Mstów, Wieluń, Radomsko, Silnica, Warta, Kraków

18 VIII 1941	2	5	Tarnów, Warszawa
3 IX 1941	10	6	Piotrków, Warszawa, Kielce, Żarki, Łojki, Krzepice
2 X 1941	4	5	Mstów, Kielce, Warszawa
11 X 1941	3	6	Warszawa, Kraków, Warszawa
4 XI 1941	1	2	Warszawa
31 XII 1941	3	4	Skierniewice, Kielce, Warszawa
4 II 1942	6	7	Tarnopol, Kraków, Warszawa, Lwów, Radomsko
16 II 1942	10	15	Lwów, Warszawa, Koluszki, Ostrowiec, Krzepice, Działoszyn, Hrubieszów, Kraków, Kalisz
23 III 1942	21	57	Warszawa, Garbatka, Kraków, Włoszczowa, Rawa Mazowiecka, Mstów, Góra Kalwarii, Kielce, Żewica, Wieruszów, Kalisz, Będzin, Szczerców,
25 III 1942	26	47	Szurmierzyce, Płock, Łódź, Kłobuck, Wiedeń, Kraków, Warszawa, Żarki, Lwów, Kalisz, Bodzanów, Kroszowice, Krzepice, Staszów, Koluszki
31 III 1942	119	178	Opatów, Warszawa, Żarki, Dęblin, Tomaszów, Skierniewice, Izbica, Bełchatów, Sanok, Kłobuck, Łódź, Radom, Ostrowiec, Falenica, Sterdynia, Lublin, Opoczno, Radomsko, Jędrzejów, Lubieszów, Płock, Wieruszów, Przedbórz, Tomaszów Mazowiecki, Blachownia, Radziejów, Oświęciny, Osiecin, Podębice, Piotrków, Wieluń, Praszka
16 IV 1942	36	96	Piotrków, Kłobuck, Łódź, Radziejów, Płock, Osiecin, Radomsko, Warszawa, Przyglów, Piotrków Trybunalski, Lwów, Kraków,
21 IV 1942	35	75	Radziejów, Radomsko, Wyczerpy Dolne, Kraków, Osiecin, Żyrardów, Płock,

			Warszawa, Międzyrzecz, Kłobuck, Praszka, Piotrków, Włoszczowa, Błeszno, Tomaszów, Łódź, Tarnów
30 IV 1942	73	150	Radziejów, Radomsko, Wyczerpy, Kraków, Osiecin, Żyrardów, Płock, Warszawa, Międzyrzecz, Kłobuck, Praszka, Piotrków, Włoszczowa, Błeszno, Tomaszów, Łódź, Tarnów, Przyrów, Bernatowizna, Wieluń, Praszka, Podębnice, Chmielów, Tomaszów, Krzepce, Kamyk, Włoszczowa, Aurełów, Radziejów, Bodzanów, Pilica, Izbica Lubelska
15 IV 1942	35	94	Kłobucko, Litzmannstadt, Radom, radziejów, Płock, Osiecin, Radomsko, Warszawa, przygłów, Piotrków Trybunalski, Kraków, Radziejów, Częstochowa,
30 IV 1942	38	79	Osiecin, Błeszno, Przyrów, Warszawa, Bernatowizna, Wieluń, Praszka, Kłobuck, Podębnice, Chmielów, Tomaszów, Kraków, Wyczerpy, Radziejów, Krzepice, Kamyk, Włoszczowa, Piotrków, Aurełów, Bodzanów, Pilica, Izbica Lubelska
11 V 1942	13	38	Przedbórz, Warszawa, Radziejów, Błeszno, Praszka, Łęczyca, Dąbrowice, Wyszaków, Blachownia
18 V 1942	36	87	Kłobuck, Krzepice, Włoszczowa, Warszawa, Osiecin, Błeszno, Wronki, Wieluń, Radziejów, Piotrków, Lwów, Kraków, Sanok, Lubraniec, Izbica, Pławno, Częstochowa, Radomsko
25 V 1942	30	43	Warszawa, Praszka, Radziejów, Kłobuck, Piotrków, Kraków, Żarki,
2 VI 1942	25	44	Radziejów Kłobuck, Sulmierzyce, Włoszczowa, Wieluń, Bolechów, Warszawa, Kraków, Olsztyn, Gidle, Szczekociny, Żarki, Praszka
8 VI 1942	38	70	Kłobuck, Radziejów, Sompolno, Daleszyce, Warszawa, Żońdów, Tarnów, Kolutki,

			Wronki, Mstów, Błeszno, Ost Werden, Skierniewice, Głowno, Kraków, Pabianice, Praszka, Blachownia, Piotrków, Chmielnik, Pilica, Bodzenty
15 VI 1942	36	61	Kłobuck, Skomlin, Radomsko, Radziejów, Praszka, Blachownia, Raków, Przytyk, Wieluń, Pajęczno, Warszawa, Stanisławów Lipski, Pabianice, Kamyk, Wyczerpy,
22 VI 1942	46	90	Krzepice, Kłobuck, Osięciny, Łosice, Radziejów, Zawiercie, Piotrków Trybunalski, Kamyk, Pajęczno, Kraków, Szczepczeszyn, Koźmin, Szydłowiec, Błeszno, Warszawa, Wieluń, Aurełów, Kocin, Głowno, Wrocław, Praszka, Rembielice, Szlacheckie,
29 VI 1942	56	103	Kłobuck, Krzepice, Sompolno, Biliki, Radziejów, Prusicko, Łowicz, Praszka, Konopiska, Pajęczno, Łosice, Krery, Radomsko, Żarnów, Krośniewice, Biała Podlaska, Tarnów, Piotrków, Koniecpol, Mierzyce, Błeszno, Wyczerpy, Psary, Moksko Wieluńskie, Kocin, Gomunice, Kamyk, Sandomierz
6 VII 1942	96	216	Krzepice, Błeszno, Kamyk, Kocin, Kłobuck, Łęczycza, Mstów, Piotrków, Warszawa, Rembielice, Koniecpol, Ostrowiec, Warszawa, Sulejów, Parczew, Seroczynka, Kamińsk, Kocin, Sandomierz, Brzeźnica, Kraków, Prądnik, Mstów, Jawornik, Józefin, Łobodno, Praszka, Skierniewice, Myszków, Żarki, Łódź, Żyrardów, Falenica, Częstochowa
13 VII 1942	124	306	Działoszyn, Lipie, Kłobuck, Krzepice, Praszka, Wieruszów, Warszawa, Łowicz, Kamyk, Kielce, Wieliczka, Karków, Włoszczowa, Radomsko, Bełchatów, Kurzelów, Wąsosz, Kocin, Przedbórz, Wygoda, Bolesławiec, Tarnów, Lelów, Zawiercie, Brzeźnica,
20 VII 1942	49	100	Kamyk, Kocin, Krzepice, Kłobuck, Warszawa, Wieluń, Przystajń, Łobodno, Wąsosz, Mstów, Nowa Wieś, Gidle, Bór

			Zapilski, Brzeźnica, Żarki, Panki, Blachownia, Kielce, Sieradz, Truskolasy, Słomniki, Mstów, Pajęczno, Izbice.
27 VII 1942	110	197	Radomsko, Kłobuck, Pajęczno, Kamyk, Wieluń, Blachownia, Brzeźnica, Lublin, Lututów, Krzepice, Brzózka, Warszawa, Miedźno, Radomyśl Wiel. Aleksandria, Piotrków, Błeszno, Sulmierzyce, Pajęczno, Włoszczowa, Puszczew, Łowicz, Praszka, Włodzimierzów, Sulmierzyce, Biliki, Nowa Wieś, Warki, Wąsosz, Sieradz, Koluszki, Żarki, Przystajń, Brody.
3 VIII 1942	116	215	Konopiska, Wieluń, Blachownia, Krzepice, Błeszno, Kłobuck, Kamyk, Praszka, Pajęczno, Myszków, Płock, Kocin, Mstów, Kraków, Wieruszów, Rembielice, Sopków, Szczekociny, Ostrowiec, Lututów, Żarki, Kowel, Warszawa, Praszka, Miedźno, Radomsko, Otwock, Przyrów, Kuźnice, Przystajń, Borowno, Błeszno, Zelów, Wąsosz, Łowicz, Bór Zapilski, Wieliczka,
10 VIII 1942	28	53	Krzepice, Pajęczno, Kamyk, Miedźno, Olsztyn, Wieluń, Kłobuck, Bór pow. Przystajń, Błeszno, Bodzentyn, Łowicz, Lubidza, Mstów
17 VIII 1942	54	94	Dźbów, Krzepice, Kamyk, Kłobuck, Konopiska, Kraków, Błeszno, Radomsko, Warszawa, Dęblin, Pajęczno, Gołonóg, Błeszno, Płock, Brzózki, Łódź, Żarki, Lublin, Włoszczowa, Opoczno, Kielce
24 VIII 1942	44	79	Krzepice, Miedźno, Pajęczno, Kłobuck, Praszka, Radomsko, Otwock, Żarki, Kielczygłów, Rząśnia, Jaworzno, Bełchatów, Zawiercie, Mierzyce, Wieluń, Piotrków,
31 VIII 1942	102	178	Pajęczno, Warszawa, Olsztyn, Wieluń, Chorzew, Krzepice, Praszka, Radomsko, Zawiercie, Łódź, Jaworzno, Mierzyce, Kielczygłów, Rudnik Wieluński, Mierzyc, Żarnowa, Radziejów, Kamińsk, Kłodawy, Hutki, Brzeźnica, Radomsko, Korsznice,

			Otwock, Cisowa, Kraków, Bolesławiec, Otwock
7 IX 1942	48	80	Kłobuck, Pajęczno, Krzepice, Radomsko, Wieluń, Busk, Piotrków, Pławno, Józefów, Wieluń, Warszawa, Mierzyc, Łowicz, Piotrków
14 IX 1942	66	128	Pajęczno, Kłobuck, Skarżysko, Krzepice, Wieluń, Miechów, Bolesławice, Wawrzynczyce, Zawiercie, Warszawa, Żarki, Rudniki, Pławno, Olsztyn, Janów, Łęczycza, Praszka, Orzegów, Dzierniki, Załęcze, Gorzkowice, Przyrów,

Źródło: Archiwum Państwowe w Częstochowie, Magistrat Częstochowa – sygn. 9061 - 9065

W dokumentach składanych przez Radę Starszych w rubryce miejsce pochodzenia umieszczano pełną informację o zameldowanym np.: Sieniec (nr rejestracyjny 1405 Waldberg Zalman ur. 15 XII 1913 r. malarz pokojowy, Częstochowa, Warszawska 5; Dnia 13 II 1942 Bened Mordka Mendel, ur. III 1883, rabin Koluszki; Goldman Moszek ur. I 1903, żona Chana, 8 II 1909, dzieci: Josef ur. 1928, Mania 1928, Szlema 1931, Noech 1933, Jankiel 1935, Nuta 1937, Welwel 1939 – dorożkarz Rawa Mazowiecka; Lebel Lejb ur. 1906, żona Haja, dzieci: Szymel – Hersz 1932, Kiwa 1940 – robotnik – Góra Kalwaria.

W sprawozdaniach Rady Starszych nie uwzględniono nielegalnego ruchu ludności żydowskiej zarówno do jak i z getta. O skali tego zjawiska wspominają w swoich relacjach częstochowscy Żydzi, którzy przeżyli holocaust.

Życie w getcie przebiegało na kilku poziomach oficjalnym, czyli zgodnym z nakazami i zakazami okupanta, nieoficjalnym, czyli przebiegającym w nieustanej walce o przetrwanie i życie każdej rodziny i jednostki.

Na obu poziomach w różnej formie i różnymi metodami starano się obejść niemieckie nakazy. Podejmowano próby tworzenia zorganizowanej samopomocy np.: poprzez działalność TOZ, tanich kuchni. Tworzenia chociażby namiastek życia na wolności np.: funkcjonowanie tajnego: nauczania, wypożyczalni książek, życia religijnego, wszelkich przedsięwzięć kulturalnych np.: kółek dramatycznych, chóru, wydawnictw periodyków itp. Organizacji zbrojnego ruchu oporu.

Drugi poziom życia getta, pomimo ostrych niemieckich represji, realizowany był w różnych formach i przybierał zróżnicowany charakter. Do momentu rozpoczęcia deportacji do obozu zagłady w Treblince, skupiał się na nadrzędnym celu, ratowania zdrowia i życia. Podziemna zorganizowana działalność pozostałej w Małym Getcie ludności żydowskiej trwała nadal i była trudniejszą. Poprzez wprowadzone przez Niemców jeszcze bardziej restrykcyjne zarządzenia przybierać musiała jeszcze bardziej zakonspirowane formy.